

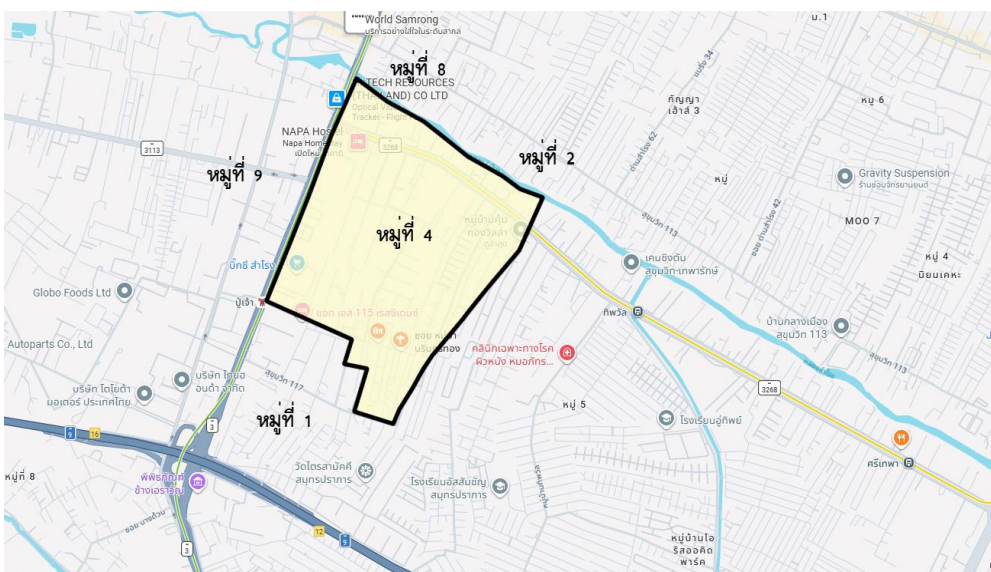
แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน บ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

๑.๑ แผนที่หมู่บ้าน

๑.๒ พื้นที่ทั้งหมด ๓๐๑.๖๐ ไร่ หรือ ๐.๔๘๒๕๖ ตารางกิโลเมตร

๑.๓ อาณาเขต

บ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ห่างจาก
อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ ๕ - ๘ กิโลเมตร มีอาณาเขต
ติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ โดยมีแนวกึ่งกลางของถนนเทพารักษ์ และแนวคลองสำโรงเป็นเส้นแบ่งเขต
ทิศใต้	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๑ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๕ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๙ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ

๑.๔ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนแม่น้ำ ทำให้เป็นพื้นที่รับน้ำและมีความเสี่ยง
ต่อปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนหรือเมื่อมีน้ำทะเลหนุนสูง มีทางน้ำธรรมชาติและคลองขุดกระจายอยู่ทั่วไป เช่น
คลองสำโรง ที่พาดผ่านทางตอนเหนือของพื้นที่ ซึ่งในอดีตใช้เพื่อการสัญจรและการระบายน้ำ เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่นา
และพื้นที่เกษตรกรรม แต่ในปัจจุบันภูมิประเทศได้เปลี่ยนเป็นเขตเมืองและที่อยู่อาศัยอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย
หมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และถนนเส้นหลักอย่างถนนเทพารักษ์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเพียง
เล็กน้อย (ประมาณ ๑ - ๒ เมตร) ส่งผลให้สภาพดินมีความอ่อนตัวตามลักษณะดินเหนียวในพื้นที่ราบภาคกลางตอนล่าง

๑.๕ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศแบบพื้นที่ชายทะเล ฤดูร้อนมีอากาศร้อนจัดและมีความชื้นสูง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดจากอ่าวไทย ฤดูฝนมีฝนตกชุกและมักเกิดฝนฟ้าคะนอง โดยได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูหนาวมีอากาศเย็นลงเล็กน้อยและแห้งกว่าช่วงอื่น เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และเนื่องจากมีสภาพความเป็นเมืองสูง มีอาคารและถนนคอนกรีตหนาแน่น จึงทำให้ในช่วงเวลากลางวันร้อนกว่าพื้นที่ป่าหรือพื้นที่โล่ง

๑.๖ จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๔,๑๐๘ คน แยกเป็น ชาย ๑,๘๙๓ คน หญิง ๒,๒๑๕ คน

๑.๗ จำนวนครัวเรือน ๒,๖๐๘ ครัวเรือน

๑.๘ การประกอบอาชีพ (อาชีพหลักของครัวเรือน)

- (๑) พนักงานบริษัท/รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๒,๕๐๐ คน
- (๒) รับราชการ จำนวน ๕๐๐ คน
- (๓) ค้าขาย จำนวน ๙๐๐ คน
- (๔) เกษตรกรรม จำนวน ๒๐๐ คน

๑.๙ หมู่บ้าน มีรายได้ ... บาท/ปี รายจ่าย ... บาท/ปี
มีหนี้สิน ... บาท

๑.๑๐ จำนวนกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ มีจำนวน ๓ กลุ่ม ดังนี้

- (๑) วิสาหกิจชุมชนไอริช ปีที่จัดตั้ง ๒๕๕๗ สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางปราณี งอกงาม
- (๒) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีรินทร์ทอง ปีที่จัดตั้ง ... สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางชุติมา สุดสาคร
- (๓) วิสาหกิจชุมชนนัทเฮอร์บัตวอบสมุนไพร ปีที่จัดตั้ง ... สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางชมภัสสร ประทีน

๑.๑๑ กองทุนในหมู่บ้าน มีจำนวน ... กองทุน ดังนี้

- (๑) กองทุนหมู่บ้าน ... มีงบประมาณ ... บาท

๑.๑๒ ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

- (๑) การเดินทางเข้าหมู่บ้าน

การเดินทางจากศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ตำบลปากน้ำ ไปยังบ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ระยะทางประมาณ ๕ - ๘ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ ๑๕ - ๓๐ นาที ขึ้นอยู่กับสภาพการจราจร โดยเริ่มต้นจากศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ มุ่งหน้าทางทิศเหนือไปตามถนนสุขุมวิท (มุ่งหน้าไปทางแยกเทพารักษ์/สำโรง) ขับตรงไปตามถนนสุขุมวิท ผ่านแยกการไฟฟ้า แล้วเลี้ยวขวาที่แยกเทพารักษ์ เพื่อเข้าสู่ถนนเทพารักษ์ (สาย ๓๒๖๗) ขับบนถนนเทพารักษ์ มุ่งหน้าไปยังพื้นที่บ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ (บริเวณใกล้แยกเทพารักษ์)

- (๒) สาธารณูปโภค

- การคมนาคมขนส่ง

ถนนเทพารักษ์ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๘) แยกจากถนนสุขุมวิทฝั่งใต้คลองสำโรง มุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกตัดถนนศรีนครินทร์ไปสู่อำเภอบางบ่อ

ถนนภายในหมู่บ้าน (สภาพถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก) จำนวน ๒ สาย ได้แก่ ถนนศรีบุญเรือง ๑ ความกว้างเฉลี่ย ๔.๑๙ - ๑๐.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๑,๗๕๗.๑๓ เมตร และถนนศรีบุญเรือง ๒ ความกว้างเฉลี่ย ๘.๒๙ - ๑๑.๑๖ เมตร ยาวประมาณ ๗๗๗.๘๐ เมตร

รถไฟฟ้าสายสีเขียว (BTS สายสีเขียว) ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ มีสถานีที่ใกล้พื้นที่หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ มากที่สุด คือ สถานีสำโรง (E๑๕) ซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ ๕ นาที โดยแนวรถไฟฟ้าจะวิ่งตามแนวถนนสุขุมวิทและแยกบางนา-ตราด/เทพารักษ์

- การไฟฟ้า อยู่ในพื้นที่บริการของการไฟฟ้านครหลวงเขตสมุทรปราการ และมีไฟฟ้าใช้ทุกหลังคาเรือน

- การประปา อยู่ในพื้นที่บริการของการประปานครหลวง สาขาสมุทรปราการ และมีน้ำประปาใช้ทุกหลังคาเรือน

- โทรศัพท์ มีเครือข่ายโทรศัพท์ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมู่บ้าน

- ไปรษณีย์หรือการขนส่งวัสดุ มีที่ทำการไปรษณีย์ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง

(๓) แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ คลองสำโรง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๗ ของครัวเรือนทั้งหมด

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ทั้งหมด ๗๑.๘๕ ไร่ แบ่งเป็น

(๑) ไม้ผล ๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๗ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๒) ไม้ยืนต้น ๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๒ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๓) พืชผัก ๔๖.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๓ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒.๓ ลักษณะดิน

ชุดดินบางกอก (Bk) เป็นดินลิกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำ มักพบจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๐ - ๖.๕) ดินล่างตอนบน เนื้อดินเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มหรือสีเทาปนน้ำตาล จุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล ดินล่างในระดับความลึก ๑.๐ - ๑.๕ เมตร จะพบรอยไถในดินล่าง พบดินเลนสีน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ มีเปลือกหอยปะปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH ๗.๐ - ๘.๐) ข้อจำกัด อาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

๒.๔ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จำนวน - แห่ง ได้แก่ น้ำประปา น้ำฝน

๒.๕ สินค้าเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

สินค้า	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก/เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาผลผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยต่อปี (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยต่อปี (บาท)
(๑) ผักสลัด	๙	๐.๕	๓๐๐	๑๐๐ - ๑๒๐	๒๖,๐๐๐

๒.๖ สินค้าเกษตรของหมู่บ้านที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ไม่มี -

๒.๗ แหล่งตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(๑) ตลาดภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

(๒) กลุ่มพนักงานออฟฟิศ

๒.๘ จำนวนกลุ่มเกษตรกร มีจำนวน ๗ กลุ่ม ดังนี้

- (๑) วิสาหกิจชุมชนไอรช ปีที่จัดตั้ง ๒๕๕๗ สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางปราณี งอกงาม
- (๒) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีรินทร์ทอง ปีที่จัดตั้ง ... สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางชุติมา สุดสาคร
- (๓) วิสาหกิจชุมชนนันทเอิร์ธออบสมุนไพร ปีที่จัดตั้ง ... สมาชิก ... คน เงินทุน ... บาท
ชื่อประธาน นางชมภัสสร ประทีน

๒.๙ อาสาสมัครเกษตรกรของหมู่บ้าน ทั้งหมด ๓ ราย แบ่งเป็น

- (๑) อาสาปศุสัตว์ จำนวน ๒ ราย
- (๒) หมอдинอาสา จำนวน ๑ ราย

๒.๑๐ แผนงานโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบปกติ งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบอื่นๆ)

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)		แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน ดำเนินการ
		ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙		
	- ไม่มี -				

๒.๑๑ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน

๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน หรือสภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้าน

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	- ทำการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมือง - บนฐานของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน - มีการวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาด้านการเกษตรของชุมชน - มีการผลิตพืชผักที่หลากหลาย ได้แก่ ผักสลัด ผักสวนครัว	
โครงสร้าง (Structure)	- ใช้พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะของชุมชนสร้างพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับคนในชุมชน - มีระบบน้ำประปาครอบคลุมทั้งหมู่บ้านสามารถใช้ในการเพาะปลูกแทนแหล่งน้ำธรรมชาติได้ - การคมนาคมขนส่งสะดวกและทั่วถึง	- มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อย และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง - การถือครองสิทธิในพื้นที่การเกษตรไม่เข้าหลักเกณฑ์การขอมาตรฐานสินค้าเกษตร
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	- มีคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งมีการประชุมหรือภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	
บุคลากร (Staff)	- คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง	- ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนมากและมีประชากรวัยแรงงานน้อย - มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย และผู้สนใจสืบทอดอาชีพเกษตรกรรมลดลง
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	- เกษตรกรมีทักษะ องค์ความรู้ และความชำนาญในการทำเกษตร	
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	- การบริหารจัดการด้านการเกษตรของหมู่บ้านในรูปแบบคณะกรรมการหมู่บ้าน	
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	- การพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	

๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอกหมู่บ้าน

PESTEL	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
การเมือง (Political)	- นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาภาคการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร	
เศรษฐกิจ (Economic)		- ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้น เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์ ฯลฯ - ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน
สังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural)	- กระแสการบริโภค ค่านิยม และความต้องการสินค้าเกษตร ปลอดภัยได้มาตรฐานของผู้บริโภค	- การเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ ในภาคเกษตร
เทคโนโลยี (Technological)	- นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร สมัยใหม่ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ ในภาคเกษตรกรรม	
สิ่งแวดล้อม (Environment)		- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเกิดภัยธรรมชาติ - โรค แมลง และศัตรูพืช
กฎหมาย (Law/Legal)		- มาตรฐาน กฎหมาย และกฎระเบียบ บางอย่าง ไม่เอื้อต่อการพัฒนา เกษตรกรรายย่อย

๒. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตรที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาของหมู่บ้าน (ผักสลัด)

๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน หรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรภายในหมู่บ้าน

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	- มีต้นทุนการผลิตเป็นของตนเอง - ดำเนินการผลิตบนฐานของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	
โครงสร้าง (Structure)	- ใช้พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะ ของชุมชนในการทำแปลงปลูก - ใช้ระบบน้ำประปาทดแทนแหล่งน้ำ จากธรรมชาติ	
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	- มีการบริหารจัดการและควบคุม การผลิตโดยคณะกรรมการชุมชน - มีการประชุมหารือสมาชิก คณะกรรมการชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	- ไม่สามารถผลิตผลผลิตให้มีต่อเนื่อง ตลอดทั้งปี
บุคลากร (Staff)	- มีความต้องการยกระดับการผลิต เพื่อให้มีผลผลิตต่อเนื่องตลอดทั้งปี	- การขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร - การเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ ในภาคเกษตร

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)		- ยังขาดองค์ความรู้และทักษะในการทำเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมือง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับคนในชุมชน
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	- ดำเนินการผลิตภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการหมู่บ้าน	
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	- มีความพยายามในการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเพิ่มปริมาณผลผลิต	

๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรภายนอกหมู่บ้าน

PESTEL	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
การเมือง (Political)	- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย	
เศรษฐกิจ (Economic)	- มีตลาดรองรับการจำหน่าย (ตลาดภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง กลุ่มพนักงานออฟฟิศ)	- ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร - ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้น เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์ ฯลฯ
สังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural)	- กระแสการบริโภค ค่านิยม และความต้องการบริโภคผักปลอดภัยของคนในชุมชนเมือง	
เทคโนโลยี (Technological)	- นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในภาคเกษตรกรรม เช่น การลดโรคแมลง และศัตรูพืช โดยไม่ใช้สารเคมี	
สิ่งแวดล้อม (Environment)		- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกิดภัยธรรมชาติ - โรค แมลง และศัตรูพืช
กฎหมาย (Law/Legal)	- มาตรฐานการผลิตเพื่อรับรองคุณภาพสินค้าเกษตร และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค เช่น มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	- มาตรฐาน กฎหมาย และกฎระเบียบบางอย่าง ไม่เอื้อต่อการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย

๒.๓ การวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๓.๑ โรค แมลง และศัตรูพืช

สาเหตุ : การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแปลงปลูก และความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการแก้ไข :

- (๑) ปลูกพืชแบบยกพื้น (Raised Bed Gardening)
- (๒) ใช้สารชีวภัณฑ์ที่หน่วยงานรัฐให้การสนับสนุน
- (๓) ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช โดยเลือกพันธุ์ที่มีความต้านทานโรค แมลง และศัตรูพืช

๒.๓.๒ ดินเสื่อมโทรม

สาเหตุ : การปนเปื้อนสารเคมีที่ใช้ตามอาคารบ้านเรือนและโรงงานอุตสาหกรรม

แนวทางการแก้ไข :

- (๑) ตรวจสอบวิเคราะห์ดิน เพื่อประเมินความอุดมสมบูรณ์และปัญหาของดิน และปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช
- (๒) ปรับปรุงดินบำรุงด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เป็นต้น
- (๓) ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น ฟาง หญ้าแห้ง เพื่อป้องกันละอองสารเคมี รักษาความชื้น และลดการระเหยของน้ำ
- (๔) ใช้จุลินทรีย์และสารปรับปรุงดินเพื่อดูดซับสารเคมี
- (๕) ปลูกพืชแบบยกพื้น (Raised Bed Gardening) โดยใช้ดินใหม่

๒.๓.๓ พื้นที่การผลิตมีอยู่อย่างจำกัด

สาเหตุ : สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่เมืองหนาแน่นสูง แหล่งที่อยู่อาศัย หมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และพื้นที่เศรษฐกิจตามแนวถนนเทพารักษ์

แนวทางการแก้ไข :

- (๑) ใช้พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะของชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อสร้างพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับคนในชุมชนเมือง
- (๒) ผลิตสินค้าเกษตรตามความต้องการของผู้บริโภคในชุมชนเมือง
- (๓) เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสูงสุดบนพื้นที่ที่มีอยู่ โดยใช้แนวทางเกษตรแนวตั้ง (Vertical Farming) และการเปลี่ยนไปทำเกษตรมูลค่าสูง เพื่อเพิ่มรายได้ต่อพื้นที่แทนการขยายพื้นที่ราบ

๒.๔ สรุปความต้องการการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

บ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

ที่	ความต้องการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้การสนับสนุน	
		หน่วยงานสังกัด กษ.	หน่วยงานภาคีเครือข่าย
ด้านการผลิต			
๑	พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการทำเกษตรในชุมชนเมือง	สำนักงานเกษตรจังหวัด/ อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒	ได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงหลังคาโรงเรือนปลูกผักให้มีความมั่นคงถาวรมากขึ้น	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
๓	เพิ่มปริมาณการผลิต การวางแผนการผลิตให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี	สำนักงานเกษตรจังหวัด/ อำเภอ	

ที่	ความต้องการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้การสนับสนุน	
		หน่วยงานสังกัด กษ.	หน่วยงานภาคีเครือข่าย
๔	การสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากภาครัฐ		
	๔.๑ เมล็ดพันธุ์ผัก พืชอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ (ต้นพุทราเจดีย์)	สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ	
	๔.๒ เครื่องจักรที่ใช้ในการผสมดินปลูกเพื่อลดการใช้แรงงานคนหรือจัดหาเครื่องจักรเก่านำมาดัดแปลง (มีวิศวกรประจำกลุ่มในการดัดแปลงเครื่องจักร)		- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น
๕	ศึกษาดูงานด้านการทำเกษตรที่มีพื้นที่จำกัด/เกษตรแนวตั้ง/เกษตรในเขตเมือง	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
ด้านการแปรรูป และด้านการตลาด			
๖	การแปรรูปพืชผักเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/สถาบันการศึกษา

ส่วนที่ ๓

แผนงาน/โครงการด้านการเกษตรตามความต้องการของหมู่บ้าน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๑	โครงการส่งเสริมการปลูกผัก ปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง	๑๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ/ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	(๑) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ - การออกแบบพื้นที่ การวางผังแปลง และการวางระบบการเพาะปลูกผัก หมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนเมือง - พื้นฐานการปลูกผักฉบับคนชุมชนเมือง และการป้องกันโรคพืช แมลงศัตรูพืช ๓ ฤดูกาล - การปรับปรุงบำรุงดิน และการเตรียม ปัจจัยการผลิตที่สำคัญและจำเป็นสำหรับ การปลูกผักในพื้นที่ชุมชนเมือง (๒) การศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ การทำเกษตรในชุมชนเมือง (นอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ)		✓	✓	กษอ./กษจ./ พด./กษ.

ส่วนที่ ๔

โครงการแบบย่อ (Project idea) ด้านการเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง
๒. หลักการและเหตุผล	จากสภาพพื้นที่ของหมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่เมืองหนาแน่นสูง แหล่งที่อยู่อาศัย หมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และพื้นที่เศรษฐกิจตามแนวถนนเทพารักษ์ ประกอบกับการตระหนักถึงปัญหาความมั่นคงด้านอาหารของคนในชุมชนเมือง อันเกิดจากอาหารราคาสูง อาหารขาดคุณภาพ และการเข้าถึงอาหารปลอดภัย จึงเกิดเป็นแนวคิดการเชื่อมโยงวิถีเมืองสู่ธรรมชาติและเกษตรกร เพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองด้านอาหารของคนในชุมชนเมือง ผ่านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายเกษตรกร ให้เกิดพื้นที่สร้างอาหารในพื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะของชุมชน เช่น การเพาะปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ดังนั้น การส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบที่เกี่ยวข้องตามความต้องการของคนในชุมชนเมือง จึงเป็นการช่วยสนับสนุนองค์ความรู้และทักษะในการสร้างพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับคนในชุมชนเมือง ทำให้ประชากรทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร และการใช้ประโยชน์พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	(๑) เพื่อสนับสนุนการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร และเพิ่มพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับคนในชุมชนเมือง (๒) เพื่อสนับสนุนการสร้างพื้นที่รูปธรรมเกษตรในเมือง บนฐานของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเมือง (๓) เพื่อช่วยให้คนในชุมชนเมืองเข้าถึงอาหารปลอดภัย ผ่านการจัดจำหน่ายและกระจายสินค้าเกษตรปลอดภัยของชุมชน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	(๑) กลุ่มผู้ปลูกผักในชุมชนเมือง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ได้รับความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง (๒) แปลงปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง อย่างน้อย ๑ แห่ง สามารถพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้การสร้างพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับชุมชนใกล้เคียง
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่สาธารณะของชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ ๔ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	การส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การออกแบบพื้นที่ การวางผังแปลง และการวางระบบการเพาะปลูกผักหมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนเมือง” ๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “พื้นฐานการปลูกผักฉบับคนชุมชนเมือง และการป้องกันโรคพืช แมลงศัตรูพืช ๓ ฤดูกาล” ๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การปรับปรุงบำรุงดิน และการเตรียมปัจจัยการผลิตที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการปลูกผักในพื้นที่ชุมชนเมือง” ๒๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบการทำเกษตรในชุมชนเมือง (นอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ) ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๗๐ - กันยายน ๒๕๗๑
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๑๑๐,๐๐๐ บาท งบประมาณจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	(๑) กลุ่มผู้ปลูกผักในชุมชนเมือง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย มีความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง (๒) แปลงปลูกผักปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนเมือง อย่างน้อย ๑ แห่ง เป็นศูนย์เรียนรู้การสร้างพื้นที่อาหารปลอดภัยให้กับชุมชนใกล้เคียง (๓) ชุมชนมีผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจำหน่ายและกระจายให้กับคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง (๔) คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนหมุนเวียนดูแลแปลงปลูกผักปลอดภัย เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	(๑) ผู้บริโภคภายในชุมชนและในพื้นที่ใกล้เคียงมีความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตสินค้าเกษตรของชุมชน (๒) เกิดการขยายพื้นที่อาหารปลอดภัยสู่ชุมชนใกล้เคียง (๓) เกิดความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนของชุมชนเมือง